

Vad är användbarhet?

Johnny Mellgren | Vinnovera AB

Interaktionsdesigner
Tel: 0709-575 888

johnny@vinnovera.se
www.vinnovera.se

Vinnovera **utformar, utvecklar & utvärderar** webbplatser

Vi hjälper dig med **användbarhet, grafisk design** och **webbutveckling**

Vem är han?

- Vem är han?
  - Johnny, 28 år.
  - Internetkonsult i 10 år = kan inget annat 😊
  - E-handel, intranät, extranät etc...
  - IT-pedagog från Stockholms universitet
  - Interaktionsdesigner

Finns det en definition?

- Vad är användbarhet?
- ISO 9241-11:

"Den **grad**, vilken **specifika användare** kan **använda** en produkt för att **uppnå ett specifikt mål** på ett ändamålsenligt, **effektivt** och för användaren tillfredsställande sätt i ett **givet sammanhang**."

- En **mätbar** egenskap!
- Kvalitet och användarupplevelse

Perspektiv

- Människan och informationstekniken (IT)
  - Muntlig tradition
    - Kulturen och kunskapen förs vidare genom tal
  - Det skrivna språket
    - Första 6000 åren endast för eliten
    - Gutenberg år 1450
  - Internet
    - 1993 Mosaic 1.0

Vad betyder internet?

- Vad har hänt de senaste 15 åren?
  - 10.000 dagstidningar
  - över 100.000 böcker
  - över 1.000.000 videoklipp, föreläsningar etc.
  - 40.000.000.000 sidor med information
- Vi skapar allt detta tillsammans!
- Att vara människa **igår** är inte samma sak som att vara människa **idag**

En stressad värld

"With so many options to choose from, people find it more difficult to choose at all."
- Barry Schwartz

Minska stress

YAHOO!

vs

Google

"What you want, when you want it.
...not everything all the time..."
- Versa Meyers, Google

Johnny Mellgren
vinnovera

Minska stress

Johnny Mellgren
vinnovera

Fler krav – samma användare

Johnny Mellgren
vinnovera

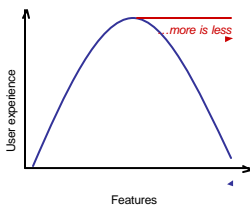
Fler krav – samma användare

Johnny Mellgren
vinnovera

Fler krav – samma användare

- Capability vs. Usability

"Seniormobil" från Emporia

Boktips: "The Paradox of Choice: Why More is Less" av Barry Schwartz

Johnny Mellgren
vinnovera

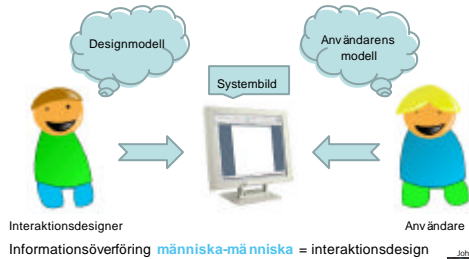
Att vara människa

- Samma villkor för lärande och interaktion nu som för 100 år sedan.
- Att förstå människan blir viktigare

Johnny Mellgren
vinnovera

Att förstå användaren

- Don Normans "conceptual model"

Johnny Mellgren
vinnovera

Att förstå användaren

- Vilka frågor ställer resesäljaren på nätet till kunderna?
  - Varifrån vill du åka?
  - Vart vill du åka?
  - När vill du åka?
  - När vill du åka hem?
  - Hur många är ni?
- Vem kan svara?
Affärsresenären... (B2B)

Johnny Mellgren
vinnovera

Familjen på semester (B2C)...

- Semester i sommar...
- Sol och bad för ungarna, shopping och golf för oss...
- Någon gång i juli/aug
- 2 veckor...
- Max 25.000 kr
- Resmål: ganska viktigt.
- Datum: mindre viktigt...
- Pris: jätteviktigt!
- Aktiviteter: avgörande!

Tänk om jag kunde söka på detta...

Johnny Mellgren
vinnovera

Ett exempel:

Du sökte på: sol bad golf
Inget resmål funnet

Sök annat resmål?

Sök

"The most important consistency is consistency with user expectations."
- William Buxton

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Från verkligheten...

Johnny Mellgren
vinnovera

Vad är en produkt?

"The Product is more than the product: it is the entire User Experience"

- Donald Norman

+120 miljoner enheter sålda
...\$5 per förpackning...

Johnny Mellgren
vinnovera

Vad är en produkt?

Dell Pocket DJ Mp3 Player

+120 miljoner enheter sålda
...\$5 per förpackning...

Johnny Mellgren
vinnovera

Hur mäter man användbarhet?

- Mätbar egenskap...
- Användartester
  - Eyetracking
  - Mousetracking
  - Intervjuer
- Expertgranskningar

Användartest - Första försöket

Användartest – Surprise!

- Användarna **väntade** på mer innehåll
- Vana vid konkurrenterna **Yahoo!** och **Altavista** - fulla av innehåll
- Vana vid **laddningstider** på ca 30 sekunder inte 3.5 sekunder
- Googles lösning...

Användartest - Problemet löst!

Google "före"

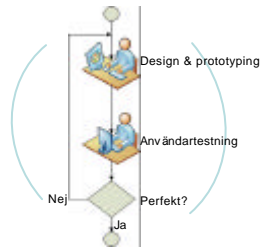
Google "efter"

Design är en iterativ process

- Designers/utvecklare kan inte testa på sig själva
- Ett test är bättre än inget test alls
- Man kan inte ha rätt på första försöket

"Design is a process: an intimate collaboration between engineers, designers and clients"
- Henry Dreyfuss

Johnny Mellgren
vinnovera

Summering:

- Användbarhet är en **mätbar** egenskap
- Att förstå människan blir viktigare...
- Ni som designar är inte användarna
- Man kan inte ha rätt på första försöket
- **Ni har inte råd att inte mäta!**

Johnny Mellgren
vinnovera

Tack för mig!

Johnny Mellgren | Vinnovera AB

Interaktionsdesigner   johnny@vinnovera.se
Tel: 0709-575 888   www.vinnovera.se

Vinnovera **utformar, utvecklar & utvärderar** webbplatser

Vi hjälper dig med **användbarhet, grafisk design** och **webbutveckling**

Johnny Mellgren
vinnovera